

Cool Japan ยกกระแสนญี่ปุ่น

ยุทธศักดิ์ วัฒนาศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าเกาหลีได้ประสบผลสำเร็จอย่างมากในการสร้างแบรนด์ของประเทศผ่านรูปแบบ "วัฒนธรรมนำเศรษฐกิจ" นับว่าส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก นอกจากสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศจากการจำหน่ายสินค้าวัฒนธรรม เช่น ภาพยนตร์ แอนิเมชัน วิดีโอเกม ดนตรี แฟชั่น ฯลฯ แล้ว ยังมีส่วนเกื้อกูลธุรกิจอื่นๆ ที่ต่อเนื่องอีกมากมาย นับเป็นกรณีศึกษาสำคัญ

ความจริงแล้วในอดีตอุตสาหกรรมวัฒนธรรมของญี่ปุ่นอยู่อันดับแนวหน้าของเอเชีย ทั้งในด้านดนตรี เช่น เพลงสูกียากิของญี่ปุ่นโด่งดังทั่วโลก ขณะที่ในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ญี่ปุ่นสร้างภาพยนตร์มากที่สุดในโลกกว่า 500 เรื่อง/ปี ภาพยนตร์จำนวนมากได้รับรางวัลนานาชาติ เช่น 7 เซียนซามูไรและราโซมอน ของสุดยอดผู้กำกับคุโรซะว่า แต่อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของญี่ปุ่นได้ขึ้นสูงสุดในปี 2503 จากนั้นก็ตกต่ำลงเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน

ส่วนคาราโอเกะ การ์ตูนโปเกมอนและโตราเอมอน เกมแพ็คแมน ก็ได้รับความนิยมไปทั่วโลก แต่ระยะหลังสินค้าวัฒนธรรมของญี่ปุ่นอ่อนแอลงไปมาก โดยกระแสเกาหลีเบียดจนต้องซิดซ้าย ซึ่งความจริงว่าไปแล้วศิลปะวัฒนธรรมของญี่ปุ่นไม่ได้เป็นรองเกาหลีแต่อย่าง น่าจะเหนือกว่าด้วยซ้ำ

ปัจจุบันกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) ของญี่ปุ่น ได้ตื่นตัวในการส่งเสริมสินค้าวัฒนธรรม โดยได้จัดตั้งกองอุตสาหกรรมสื่อและเนื้อหา (Media and Content Industry Division) ต่อมาได้จัดตั้งกองอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries Division) ขึ้นเมื่อปี 2553 ประกอบด้วยแผนกต่างๆ เช่น แผนกนโยบายแฟชัน แผนกส่งเสริม Cool Japan แผนกนโยบายออกแบบ แผนกสินค้าอุปโภคบริโภค และแผนกหัตถกรรม

ล่าสุดกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมได้ประกาศจัดตั้งบริษัท Cool Japan Fund Inc ขึ้นโดยเริ่มแรกจะมีเจ้าหน้าที่ 15 คน โดยมีนายโนบุยูกิ โอตะ อดีตผู้อำนวยการของบริษัทแพชั่นอิสเสะมียาเกะและอดีตผู้บริหารของห้างสรรพสินค้ามัตสึยา เป็นผู้บริหาร เพื่อบริหารจัดการกองทุน Cool Japan Fund ขนาด 3.75 หมื่นล้านเยน หรือประมาณ 1.1 หมื่นล้านบาท โดย 3 หมื่นล้านเยน มาจากราชการ และอีก 7.5 พันล้านเยน มาจากภาคเอกชน 15 บริษัท เป็นต้นว่า เอเอ็นเอ เด็นท์ซู ไดนิปปอนพรีนซ์ ธนาคารมิตซูโฮ ฯลฯ เพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่จะขยายธุรกิจในประเทศ และกำหนดจะเพิ่มเงินกองทุนเป็น 9 หมื่นล้านเยน หรือประมาณ 3 หมื่นล้านบาท ภายในเดือนมีนาคม 2557

ตามโครงการกำหนดเป้าหมายสร้างรายได้ 56.6 ล้านล้านเยน หรือ 19 ล้านล้านบาท ภายในปี 2563 โดยกำหนดเป้าหมาย 6 สาขา

- แฟชั่น
- เนื้อหา เช่น วิดีโอเกม ภาพยนตร์ การ์ตูน
- อาหารญี่ปุ่น เครื่องสำอาง ถ้วยชาม
- บริการ เช่น สปา โรงแรม การศึกษา สวัสดิการ
- สินค้าท้องถิ่น เช่น เครื่องเงิน
- การท่องเที่ยวให้ต่างชาติได้สัมผัสกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น

บริษัท Cool Japan Inc กำหนดนำเงินกองทุนไปสนับสนุนโครงการต่างๆ เช่น โครงการจัดตั้งศูนย์การค้าในต่างประเทศ เพื่อเป็นช่องทางวางจำหน่ายสินค้าญี่ปุ่นให้ต่างประเทศและเป็นสถานที่ให้ภัตตาคารญี่ปุ่นมาตั้งกิจการ โครงการแสวงหาสินค้าญี่ปุ่นในต่างประเทศที่มีศักยภาพในตลาดต่างประเทศ โครงการส่งเสริมการออกอากาศภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นในสถานีโทรทัศน์ในต่างประเทศ โครงการไปซื้อกิจการหรือไปลงทุนในบริษัทต่างชาติที่มีเครือข่ายจำหน่ายสินค้ากว้างขวางในประเทศนั้นๆ รวมถึงให้บริการสนับสนุนบริษัทญี่ปุ่นที่ไปลงทุนในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในต่างประเทศในด้านต่างๆ เช่น บริการด้านกฎหมาย การทำบัญชี ภาษีอากร ฯลฯ

บทความตีพิมพ์หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ วันที่ 3 ธันวาคม 2556